

ПРАВИЛНИК И ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА УЧЕНИКЕ СРЕДЊИХ ШКОЛА ЗА ШКОЛСКУ 2014/15. ГОДИНУ

За ученике средњих школа такмичење се организује на два нивоа: **окружном/градском** и **републичком**. Организатори такмичења су Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Српско биолошко друштво као стручно друштво и Департман за биологију и екологију Природно-математичког факултета, Универзитета у Новом Саду. **Термини ова два нивоа такмичења дефинисани су календаром прописаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.**

На такмичењу учествују ученици **I, II, III** и **IV** разреда средњих школа. Циљ такмичења је провера усвојених и стечених знања ученика из **наставног садржаја одређеног разреда, према календару такмичења и методским целинама.**

На **окружном/градском** такмичењу ученици раде **тест** на којем могу добити највише 100 бодова, а време решавања теста је 60 минута.

На **републичком** такмичењу ученици раде **тест** на којем могу добити највише 80 бодова и **вежбу** на којој могу добити највише 20 бодова. Време решавања теста је 60 минута а време предвиђено за реализацију вежбе је 30 минута.

На **окружном/градском** и **републичком** такмичењу могу учествовати само ученици школа које су организовале **школско такмичење** из биологије. Актив професора биологије на нивоу школе организује школско такмичење које је **обавезан ниво такмичења**, с циљем обезбеђивања неопходне селекције за следећи, окружни/градски ниво такмичења.

ОКРУЖНО/ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Окружно/градско такмичење организују школе домаћини у сарадњи са Српским биолошким друштвом и Министарством просвете, науке и технолошког развоја.

На **окружном/градском такмичењу** ученици раде **само тест** на коме могу добити највише 100 бодова, а време решавања теста је 60 минута.

Окружно/градско такмичење из биологије за ученике свих типова средњих школа (гимназије и средње стручне школе) обухвата градиво предвиђено Наставним планом и програмом за *гимназију природно-математичког смера и то од почетка уџбеника закључно са лекцијом:*

I разред – Опште одлике лишајева. Систематика. Филогенија и распрострањеност. Значај лишајева у природи и привреди.

II разред – Бодљокошци. Специфичности организације, класификација и распрострањење.

III разред – Сан и спавање

IV разред – Биолошка и културна еволуција човека

Напомена:

Обавеза је предметних наставника да са ученицима пређу претходно наведено градиво, чак и у случају када то није урађено у оквиру редовних часова.

Организатори такмичења, Српско биолошко друштво и Департман за биологију и екологију Природно-математичког факултета, Универзитета у Новом Саду нису одговорни за евентуалне стручне грешке у одобреним уџбеницима биологије!

Тестове ће припремити група аутора са ПМФ-а у Новом Саду, и биће рецензирани од стране Комисије коју ће чинити професори са Департмана за биологију и екологију Природно-математичког факултета, Универзитета у Новом Саду.

Прво место на **окружном/градском такмичењу** припада ученику који је **освојио највећи број бодова. Друго и треће место** освајају ученици који по редоследу имају

највећи број бодова. Ученици који освоје исти број бодова деле одговарајуће исто место.

Учесницима – ученицима и наставницима – који на окружном/градском такмичењу освоје прво, друго и треће место додељују се дипломе и похвале које **обезбеђује школа домаћин**, а које потписују представник организатора и директор школе домаћина. Ученицима се додељују Дипломе, а наставницима Похвале.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

Републичко такмичење организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Српско биолошко друштво у сарадњи са Департманом за биологију и екологију Природно-математичког факултета, Универзитета у Новом Саду. **Такмичење ће се одржати на Департману за биологију и екологију ПМФ-а у Новом Саду.**

Са **окружног/градског такмичења на републичко такмичење** пласирају се ученици који освоје од **90 до 100 бодова**.

На републичком такмичењу ученици решавају **тест** на којем могу добити највише **80 бодова** и једну од доле наведених **вежби** на којој могу добити највише **20 бодова**. Укупан број бодова који ученици могу остварити на републичком такмичењу је 100.

Сви ученици средњих школа (гимназија и средњих стручних школа) решавају исти тест за одговарајући разред, у складу са наставним планом и програмом биологије за гимназију природно-математичког смера. Тестови се израђују на основу целокупног градива из уџбеника биологије за одређени разред.

Вежбе на републичком такмичењу за ученике I разреда су:

- *Детерминација маховина из најближе околине помоћу кључа.*
- *Детерминација четинара из најближе околине помоћу кључа.*

Напомена: У оквиру вежбе ученик ће имати задатак да одреди таксономске категорије (врсту, род, фамилију и ред) за 5 различитих врста биљака. За сваку врсту биљке ученик може добити највише 4 бода. Кључеви за детерминацију биљака ће бити благовремено постављени на веб сајту Департмана за биологију и екологију ПМФ-а у Новом Саду почетком марта 2015. године.

Вежбе на републичком такмичењу за ученике II разреда су:

- *Детерминација слатководних риба помоћу кључа.*
- *Грађа кишне глисте – дисекција.*

Напомена: У оквиру прве вежбе (*Детерминација слатководних риба помоћу кључа*), ученик ће имати задатак да одреди таксономске категорије (врсту, род, фамилију и ред) за 5 различитих врста риба. За сваку врсту рибе ученик може добити највише 4 бода. Кључеви за детерминацију слатководних риба ће бити благовремено постављени на веб сајту Департмана за биологију и екологију ПМФ-а у Новом Саду, почетком марта 2015. године.

У оквиру вежбе *Грађа кишне глисте – дисекција*, ученик може за њену реализацију (извођење, обележавање цртежа и писмене одговоре на постављена питања) добити највише 20 бодова.

Вежбе на републичком такмичењу за ученике III разреда су:

- *Посматрање крви на трајном микроскопском препарату.*
- *Грађа бубрега – дисекција.*
- *Иzolовање фотосинтетских пигмената.*

Напомена: У оквиру вежбе, ученик може за њену реализацију (извођење, обележавање цртежа и писмене одговоре на постављена питања) добити највише 20 бодова.

Вежбе на републичком такмичењу за ученике IV разреда су:

– *Израда родослова и рачунских задатака из генетике.*

Напомена: У оквиру вежбе, ученик ће решавањем задатака моћи да освоји највише 20 бодова.

Напомене:

Обавеза је предметних наставника да са ученицима пређу претходно наведено градиво, чак и у случају када то није урађено у оквиру редовних часова.

Организатори такмичења, Српско биолошко друштво и Департман за биологију и екологију Природно-математичког факултета, Универзитета у Новом Саду нису одговорни за евентуалне стручне грешке у одобреним уџбеницима биологије!

Тестове ће припремити група аутора са ПМФ-а у Новом Саду. Тестови ће бити рецензирани од стране Комисије коју ће чинити професори са Департмана за биологију и екологију Природно-математичког факултета, Универзитета у Новом Саду.

Пласман ученика на републичком такмичењу утврђује се на основу освојених бодова:

- **I место освајају ученици са највећим бројем бодова;**
- **II место освајају ученици који после првопласираних ученика имају највећи број бодова и**
- **III место освајају ученици који после другопласираног ученика имају највећи број бодова.**

Ученици који освоје исти број бодова деле одговарајуће 1, 2. или 3. место.

Учесници — ученици и наставници — који на републичком такмичењу освоје прво, друго и треће место добијају дипломе и похвале које обезбеђује Департман за биологију и екологију Природно-математичког факултета, Универзитета у Новом Саду, а потписују Министар просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и председник Српског биолошког друштва. Ученицима се додељују Дипломе, а наставницима Похвале. Дипломе и Похвале ће ученицима и наставницима бити послате накнадно, на адресу школе.

ЖАЛБЕНИ ПОСТУПАК ТОКОМ ТАКМИЧЕЊА

Учесник такмичења, односно ученик и наставник ментор могу да поднесу жалбу на вредновање резултата такмичења **ИСКЉУЧИВО** у писаној форми.

Жалба се подноси **Комисији за жалбе** која одговарајућу одлуку у писаној форми доноси пре истицања финалних резултата.

Жалбену Комисију на окружном/градском такмичењу чине наставници биологије именовани од стране директора школе у којој се одвија такмичење. Жалбену Комисију на републичком такмичењу чине чланови организатора такмичења, односно Српског биолошког друштва, Департмана за биологију и екологију ПМФ-а у Новом Саду и представник Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Коначна ранг листа такмичења сачињава се после разматрања жалби учесника и објављује се **у дану одржавања такмичења** на огласној табли и сајту организатора (одређеног нивоа) такмичења.

ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАТОРА

Организатори републичког такмичења достављају извештај о резултатима такмичења **Министарству просвете, науке и технолошког развоја – сектору за средње образовање и васпитање најкасније пет дана по одржаном такмичењу.**

Извештај треба да садржи број ученика на такмичењу, место и време одржавања такмичења, укупан број награђених ученика и њихове основне податке (име и презиме, назив школе и место) – у виду табеларног приказа и кратку анализу резултата.

КАЛЕНДАР ТАКМИЧЕЊА

Према Календару такмичења ученика средњих школа за школску 2014/15. годину, термини су следећи:

- школска такмичења – од 10. до 15. марта 2015. године;
- окружно/градско такмичење – 19. април 2015. године (недеља) са почетком у 11 часова;
- републичко такмичење – 24. мај 2015. године (недеља) са почетком у 12 часова у просторијама Департмана за биологију и екологију ПМФ-а, Универзитета у Новом Саду, Трг Доситеја Обрадовића 2, 21000 Нови Сад.

НАПОМЕНА

Надлежне особе из Школских управа дужне су да **спискове са подацима ученика и наставника (име и презиме ученика, разред, име и презиме наставника, назив школе, место, број освојених бодова на тесту), као и ИЗЈАВУ о добровољном давању података по завршетку окружног/градског такмичења, а најкасније до 4. маја 2015. године, у писаној форми** пошаљу организатору републичког такмичења, на адресу:

Секретаријат Департмана за биологију и екологију (за републичко такмичење ученика средњих школа)

Природно-математички факултет Унверзитета у Новом Саду

Трг Доситеја Обрадовића 2

21000 Нови Сад

ИЛИ у електронској фоми на е-маил адресу: *takmicenje@dbe.uns.ac.rs*

Све информације у вези такмичења ће се налазити на веб страни: *www.dbe.uns.ac.rs* у делу *Такмичење из биологије.*

ПРАВИЛНИК И ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА СУ У ПОТПУНОСТИ УСАГЛАШЕНИ СА СТРУЧНИМ УПУТСТВОМ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ О ОРГАНИЗОВАЊУ ТАКМИЧЕЊА И СМОТРИ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА.

Председник републичке комисије за такмичење

Др Душко Благојевић, с.р.